

کاربرد نشانگرهای مولکولی در مدیریت منابع ژنتیکی مرکبات

مهدی جنتی^۱، رضا فتوحی^۱، زیور صالحی^۲

۱-دانشجوی سابق کارشناسی ارشد دانشگاه گیلان ۲-دانشیار دانشگاه گیلان ۳- استادیار دانشگاه گیلان

چکیده: برای شناسایی ارقام، انگشت نگاری DNA و ارزیابی ریخت شناسی بکار گرفته شد. تعدادی از دورگ های طبیعی مرکبات در کلکسیون مرکبات کترا و ایستگاه رامسر و... می توانند به عنوان ارقام مهم تجاری محسوب شوند. نشانگرهای ریزماهوره به دلیل ایجاد چند شکلی بالا و تک لوکوس بودن در این تحقیق استفاده شد دو کلون کترا ۱-۴ و کترا ۲-۴ و ارقام واشنگتن ناول، پاین اپل و رقم محلی سیاورز از گونه پرتقال و ارقام انشو، نوا و کلماتین از گونه نارنگی و ارقام لیموی اورکا، لیمو شیرین و لیموآب شیراز از جنبه صفات ریخت شناسی ارزیابی شدند. کترا ۱-۴ و کترا ۲-۴ دارای خصوصیات ریخت شناسی بسیار نزدیک و مشابه بودند. ۹ پایه دیگر مرکبات همراه با دو پایه کترا، مورد مطالعه قرار گرفت. ۱۲ زوج آغازگر ریزماهوره، با هدف توانایی شان در تمایزدهی بین این یازده رقم، آزموده شدند. زوج آغازگرهای AG14، ATC09 و CAT01 توانستند تمایز بالاتری را نسبت به سایر آغازگرها نشان دهند زیرا دو رقم کترا ۱-۴ و کترا ۲-۴ در داخل یک گونه مشابه از هم، متمایز شناخته شد. متوسط تعداد آلل مشاهده شده و محتوای اطلاعات چند شکل (PIC) به ترتیب: ۳/۸۷ و ۵۵/۰۹ بودند. نتایج حاکی از اینست که نشانگرهای ریزماهوره در سطح بین گونه ای، قابل استفاده هستند.

واژه های کلیدی: مرکبات، نشانگرهای مولکولی، ریزماهوره، صفات ریخت شناسی.